

# NDI ROM

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

## ISI 1

- P**öl, orù nke Jisus Kraist, onye akporo ibu onye-ozi, onye ekewapuru nye ozi oma Chineke,
- 2** nke O buru uzø kwere na nkwa site n'ønu ndi-amuma-Ya n'ihe nile edeworo n'akwukwo nsø,
- 3** bayere Okpara-Ya, Onye amuru site na nkpuru Devid dika anu-aru si di,
- 4** Onye akaworo ibu Okpara Chineke n'ike, dika Mọ nke idi-nsø si di, site na nbilite-n'onwu nke ndi nwuru anwu; bú Jisus Kraist Onye-nwe-ayi,
- 5** Onye ayi sitere n'aka-Ya nata amara na ølu onye-ozi, rue iña-nti nke okwukwe n'etiti mba nile, n'ihi aha-Ya:
- 6** ndi unu onwe-unu nø kwa n'etiti ha, ndi akporo ibu ndi nke Jisus Kraist:
- 7** Pøl nka nèdegara ndi nile nø na Rom akwukwo, bú ndi Chineke huru n'anya, ndi akporo ibu ndi nsø: Amara diri unu na udo nke si n'aka Chineke Nna-ayi na Onye-nwe-ayi Jisus Kraist bia.
- 8** Mbu, anamekele Chinekem ekele site na Jisus Kraist bayere unu nile, na anèkwusa okwukwe-unu n'uwa dum.
- 9** N'ihi na Chineke, Onye m'nèkpere nime mom n'ozi øma nke Okpara-Ya, bu Onye-àmàm, otú m'nàrapughi aka n'ihota unu,
- 10** nàriø aririø mþe nile n'ekperem nile, ø buru na, ma eleghi anya, ubu a n'oge a ezi uzo gàdirim ibiakute unu, n'ihe Chineke nàchø.
- 11** N'ihi na ihu unu anya nàgusim ike, ka m'kwe ka unu keta onyinye-amara ufødu nke Mọ Nsø, ka ewe me ka unu guzosie ike;
- 12** nke ahu bu, ka ewe kasie mu na unu obi n'etiti unu, site n'okwukwe ayi kwekorø, ma nke unu ma nke mu onwem.
- 13** Ma achoghi m ka unu ghara imara, umu-nnam, na øtutu mþe m'zubere ibiakute unu (eþochi-kwa-ram ibia rue ubu a), ka m'we nwe kwa nkpuru ufødu n'etiti unu, dika ø di kwa n'etiti ndi mba øzø fòduru.
- 14** Ejim madu nile ugwo, ma ndi-Grik ma ndi nàsu asusu øzø, ma ndi mara ihe ma ndi nènweghi uche.
- 15** Otú a, ka ihe bayere mu onwem ra, ø dim øku n'obi izì kwa unu ndi bi na Rom ozi øma.
- 16** N'ihi na ihere ozi øma ahu adighi-emem: n'ihi na ø bu ike nke Chineke rue nzoputa nye onye ø bula nke kwere; onye-Ju na mbu, na onye-Grik kwa.
- 17** N'ihi na anèkpughe ezi omume Chineke nime ya, site n'okwukwe rue okwukwe: dika edeworo ya n'akwukwo nsø, si, Ma onye ezi omume gësite n'okwukwe di ndu.

- 18** N'ihi na esi n'elu-igwe kpughe iwe Chineke imegide asopurughi-Chineke na ajo omume nile nke madu, ndi nēbochi ezi-okwu n'ajo omume;
- 19** n'ihi na ihe apuru imata bayere Chineke nāputa ihè nime ha; n'ihi na Chineke mere ka o putara ha ihè.
- 20** N'ihi na ihe-Ya anya nāhughi site n'òkikè uwa ka anāhu nke-oma, ebe anāghøta ha site n'ihe nile ekèrè èkè, bú ike ebighi-ebi Ya na udi-Chineke-Ya; ka ha ghara inwe ngøpu:
- 21** n'ihi na, o bu ezie na ha mara Chineke, ma ha enyeghi Ya otuto dika Chineke, ha ekeleghi kwa Ya; kama emere ha ihe-efu n'ihe nile ha nātule n'obi-ha, obi-ha nke nēnwéghi nghøta ọba-kwa-ra ọchichiri.
- 22** Mbe ha nēkwu na ha bu ndi mara ihe, ha we ghø ndi-nzuzu,
- 23** we were ebube nke Chineke anāpughi imebi ọbanwere oyiyi nke onyinyo madu apuru imebi, na nke anu-ufe na anu ukwu anø na ihe nākpu akpu di iche iche.
- 24** N'ihi ya Chineke rara ha nye n'aka adighi-ocha n'ihe ojo nile nāgu obi-ha, ka ewe me aru-ha ihe-ihere n'etiti ha:
- 25** ebe ha were ezi-okwu nke Chineke ọbanwere ugha-ha, ha we sòpuru nēkpe-kwa-ra ihe ekèrè èkè kama Onye kère èkè, Onye agoziworo ebighi-ebi. Amen.
- 26** N'ihi nka Chineke rara ha nye n'aka agu ihe-ihere: n'ihi na ndinyom-ha were nwanyi ha bu site n'omumu ọbanwere ihe nēmegide ka esi mu ha:
- 27** otú a ndikom rapu-kwa-ra otú anēme nwanyi site ka esi mu ya, we re ọku n'agu-ha n'aru ndikom-ibe-ha, ndikom nāluputa ihe nādighi nma n'anya n'aru ndikom, nānara kwa nime onwe-ha ugwo-olu ahu nke njehie-ha nke ha nāghaghi inara.
- 28** Dika ha juru inogide n'imazu Chineke, Chineke ra-kwa-ra ha nye n'aka uche ajuru aju, ime ihe ahu nile nēkwasighi;
- 29** ebe ha juputara n'ajo omume nile, ajo olu, anya-uku, obi ojo; juputa kwa n'ekworo, obubu-madu, esem-okwu, aghughø, uche ojo; ndi-ntakwu,
- 30** ndi nēkwutø madu, ndi nākpø Chineke asì, ndi nēme madu ihe-ihere, ndi-npako, ndi nānya isi, ndi nāchoputa ihe ojo, ndi nēkweyeghi ndi muru ha,
- 31** Ndi nēnwéghi nghøta, ndi nēmebi ọbuàndu, ndi ihe madu-ibe-ha nādighi-atø utø, ndi nēnwéghi obi-ebere:
- 32** madu ndi, o bu ezie na ha mazuru ihe Chineke guru n'ihe ziri ezi, na ndi nēme ihe di otú a kwesiri ọnwu, ma o bughi nání na ha nēme ha, kama ndi nēme ha di kwa ha ezi nma.

## ISI 2

- T** N'ihi ya i nwéghi ngøpu, gi madu, onye o bulu nēkpe ikpé: n'ihi na i nāma onwe-gi ikpe n'ihe i nēkpe madu-ibe-gi; n'ihi na gi onye nēkpe ikpe nēme otù ihe ahu.
- 2** Ayi ma-kwa-ra na ikpé Chineke di ka ezi-okwu si di imegide ndi nēme ihe di otú a.
- 3** Ma ì nāgu nka, gi madu, nke nēkpe ndi nēme ihe di otú a, ma i nēme kwa ha, na gi onwe-gi gābanari ikpé Chineke?
- 4** Ma-ọbu ì nēlelì àkù nke obi-oma-Ya na nke nnagide-Ya na nke ogologo-ntachi-obi-Ya, ebe i nāmaghi na olu obi-oma Chineke nēdubà gi na nchèghari?
- 5** ma dika obi-etili-gi na obi-gi nēchègharighi si di i nākpado iwe nye onwe-gi n'ubochi iwe na nkughe nke ikpé ziri ezi nke Chineke;
- 6** Onye gēnyeghachi onye o bulu dika ọlu-ya nile si di:
- 7** ndi site na ntachi-obi n'ezi ọlu nāchø otuto na nsopuru na apughi-imebi ka O gēnye ndu

ebighi-ebi:

**8** ma ndi di n'akuku nke ikpa-iche-iche, ndi nēkweyeghi kwa ezi-okwu, kama ha nēkweye ajo omume, iwe na ọnuma,

**9** nkpa bụ na oké nkpà, gādiri ha, n'elu nkpuru-obi ọ bulu nke madu onye nāluputa ihe ojo, nke onye-Ju na mbu, na nke onye-Grik kwa;

**10** ma otuto na nsopuru na udo gādiri onye ọ bulu nke nālu ezi ọlu, onye-Ju na mbu, na onye-Grik kwa:

**11** n'ihi na ile-madu-anyanya-n'iru adighi n'ebe Chineke nọ.

**12** N'ihi na ka ha ra, bú ndi mehiere nēnweghi iwu, ha gāla kwa n'iyi nēnweghi iwu: ka ha ra kwa, bú ndi mehiere n'okpuru iwu, agēsite n'iwu kpe ha ikpé;

**13** n'ihi na ọ bughi ndi nānu iwu bu ndi ezi omume n'ebe Chineke nọ, kama ọ bu ndi nēdebe iwu ka agāgu na ndi ezi omume:

**14** n'ihi na mbe ọ bulu ndi mba ọzọ ndi nēnweghi iwu nēme ihe nile di n'iwu site ka esi mu ha, ndi ahu, ọ bu ezie na ha enweghi iwu, ma ha onwe-ha bu iwu enyere onwe-ha;

**15** n'ihi na ha nēgosi ọlu iwu na edewo ya n'obi-ha, akọ-na-uche-ha nēso kwa ya nāba àmà, ihe ha nātule n'obi-ha n'etiti onwe-ha nēbo kwa ha ebubo ma-ọbu ma eleghi anya nāgopu ha;

**16** n'ubochi ahu mbe Chineke gēkpe ihe-nzuzo nile nke madu nile, dika ozi ọma m si di, site n'aka Jisus Kraist.

**17** Ma ọ buru na akporo gi onwe-gi aha onye-Ju, ọ buru kwa na i nēzu ike n'elu iwu, nānya kwa isi na Chineke,

**18** nāma kwa ihe O nāchọ, nānwa kwa ihe ha na ibe-ha di iche, ebe anēwere okwu-ọnzi gi ihe site n'iwu-gi,

**19** ọ buru kwa na eme ka i kweye na gi onwe-gi bu onye-ndú nke ndi-isì, ìhè nke ndi nọ n'ochichiri,

**20** onye nāzùputa ndi nēnweghi uche, onye-ozizí nke umu ọhu, ebe i nēnwe udi nke ihe-ọmuma na nke ezi-okwu n'iwu ahu;

**21** ya mere gi onye nēzí madu-ibe-gi ihe, ì dighi-ezí onwe-gi? gi onye nēkwusa ka madu ghara izu ori, ì nēzu ori?

**22** gi onye nāsi ka madu ghara ikwa iko, ì nākwa iko? gi onye nākpọ arusi ihe-árú, ì nēzu ihe ulo chi ori?

**23** gi onye nānya isi n'iwu, ì nēme Chineke ihe-ihere site na njehie-gi n'iwu ahu?

**24** N'ihi na anēkwulu aha Chineke n'etiti ndi mba ọzọ n'ihi unu, dika edeworo ya n'akwukwọ nsø.

**25** N'ihi na obibì-úgwù nāba urù ezie, ma ọ buru na i nēdebe iwu: ma ọ buru na i bu onye-njehie n'iwu, obibì-úgwù-gi aghọwo ebighi-úgwù.

**26** Ya mere ọ buru na onye ebighi-úgwù nēdebe ihe nile iwu-gi guru n'ihe ziri ezi, àgaghi-agu ebighi-úgwù-ya n'obibì-úgwù?

**27** onye ebighi-úgwù ka esi mu ya, ma ọ buru na ọ debezu iwu, ọ gaghi-ekpe kwa gi ikpé, onye sitere n'ihe edeworo n'akwukwọ na obibì-úgwù bu onye-njehie n'iwu?

**28** N'ihi na onye nke bu onye-Ju n'anya madu abughi onye-Ju; obibì-úgwù ahu nke madu nāhu anya, nke di n'anu-aru, abughi kwa obibì-úgwù:

**29** kama onye nke bu onye-Ju n'ihe zoro ezo, onye ahu bu onye-Ju; obibì-úgwù bu kwa nke nkpuru-obi, nime mọ, ọ bughi n'ihe edeworo n'akwukwọ; nke otuto-ya nēsiteghi n'aka madu, kama o sitere n'aka Chineke.

### ISI 3

**G**ini kwa ka onye-Ju nwebigara ókè? ma-ọbu ùrù gini ka ibì-úgwù bara?

**2** Ọ bara urù ri nne n'uzo nile: mbu, na ewere okwu si n'ọnụ Chineke puta nye ha n'aka na ntukwasi-obi.

**3** N'ihi na asi na ufodu ekweghi, gini kwa? èkweghi-ekwe-ha gēme ka ikwesi-ntukwasi-obi nke Chineke ghara idi irè?

**4** Chineke ekwela: kama ka ọ puta ihè na Chineke bu Onye ezi-okwu, ma madu nile n'otù n'otù bu ndi-ugha; dika edeworo ya n'akwukwọ nsø, si, Ka ewe gua Gi n'onye ezi omume n'okwu-Gi nile, Ka I we kpebü kwa mbe anékpe Gi ikpé.

**5** Ma ọ buru na ajo omume-ayi eme ka ezi omume Chineke puta ihè, gini ka ayi gēkwu? Chineke, Onye nême ka iwe-Ya dakwasi ayi, Ọ bu onye ajo omume? (Anamekwu dika madu.)

**6** Chineke ekwela: n'ihi na Chineke gēsi kwa aña kpe uwa ikpé?

**7** Ma ọ buru na ezi-okwu nke Chineke babigara uba ókè n'iwtara Ya ebube site n'okwu-ugha nkem, gini mere anékpe kwa mu onwem ikpé ọzø dika onye-nmehie?

**8** gini me-kwa-ra ayi asighi, Ka ayi me ihe ojø, ka ezi ihe we puta? (dika anékwulu ayi, dika ufodu nēkwu kwa na ayi nāsi), ndi ikpé-ha ziri ezi.

**9** Gini kwa? àyi ka ha nma? É-è, ayi akaghi ha nma ma-oli: n'ihi na ayi buru uzø bo ndi-Ju bo kwa ndi-Grik ebubo, na ha nile nø n'okpuru nmehie;

**10** dika edeworo ya n'akwukwọ nsø, si, Ọ dighi onye bu onye ezi omume, ọ dighi otù onye ma-oli;

**11** Ọ dighi onye nāghøta, Ọ dighi onye nāchø Chineke;

**12** Ha nile ewezugawo onwe-ha, ha nile abaghi n'ihe n'otù; Ọ dighi onye nême ihe ọma, ọ dighi ọbuná otù onye:

**13** Ílì ghere oghe ka akpiri-ha bu; Ha jiri ire-ha gho aghughø: Edide aju-ala di n'okpuru eþubere-ọnụ-ha:

**14** Ndi ọnụ-ha juru n'ọþuba-iyi na ihe-ilu:

**15** Ukwu-ha di ngwa iwusì ọbara;

**16** Nbibi na ihuju-anyi di n'uzo nile ha;

**17** Uzø udo ka ha nāmaghi kwa:

**18** Egwù Chineke adighi n'anya-ha.

**19** Ma ayi matara na ka ha ra, bú ihe iwu Chineke nēkwu, ọ nāgwa ndi nø n'okpuru iwu ahu; ka ewe kpuchita ọnụ nile n'otù n'otù, ka ewe kwe na ikpé mara uwa nile n'ebe Chineke nø:

**20** n'ihi na site n'olu nile nke iwu ọ dighi madu ọ bulu agāgu n'onye ezi omume n'iru Ya: n'ihi na ọ bu n'aka iwu ka nmazu nke nmehie sitere.

**21** Ma ubu a emewo ka ezi omume Chineke puta ihè nke nēguzo iche n'ebe iwu di, nke iwu ahu na ndi-amuma nāþara ya àmà;

**22** ma ọ bu ezi omume Chineke, site n'okwukwe ekwere na Jisus Kraist, nke diri ndi nile kwere: n'ihi na ọ dighi ihe di iche;

**23** n'ihi na madu nile emehiewo, ha adighi-eru kwa otuto Chineke;

**24** anēwerekwa amara-Ya nāgu ha na ndi ezi omume n'onyinye efu site na nþaputa ahu nke di nime Kraist Jisus:

**25** Onye Chineke chere n'iru ora madu ka Ọ buru ihe ijuru Ya obi, site n'okwukwe ekwere n'ọbara-Ya, igosi ezi omume-Ya, n'ihi nþaghara nmehie nile emehiereri n'oge gara aga,

n'oge nnagide nke Chineke;

**26** ka O we gosi ezi omume-Ya n'oge di ubu a, ka m'kwuru: ka Ya onwe-ya we buru onye ezi omume, buru kwa onye nāgu onye ahu n'onye ezi omume, bú onye nō n'okwukwe ekwere na Jisus.

**27** Òle ebe inya-isi-ayi di kwa? Emechibidowo ya n'èzi. Sìte n'aha iwu gini? ò bu nke ọlu? É-è: kama ọ bu site n'iwu nke okwukwe.

**28** Ya mere ayi guru na anāgu madu n'onye ezi omume site n'okwukwe, mbe ọ kālughị ọlu iwu.

**29** Ma-Ọbu Chineke, Ò bu Chineke nke nání ndi-Ju? Ò bughi kwa Chineke nke ndi mba ọzo? E, ọ bu kwa nke ndi mba ọzo:

**30** asi na ọ bu ezie na Chineke bu otù, Onye gāgu ndi obibì-úgwù na ndi ezi omume site n'okwukwe, were kwa okwukwe ahu gua ndi ebìghi-úgwù na ndi ezi omume.

**31** Àyi nēsite kwa n'okwukwe-ayi me ka iwu ghara idi irè? Chineke ekwela: kama ayi nēme ka iwu guzo.

## ISI 4

**G**ini kwa ka ayi gēkwu na Abraham huworo, bú nna-ayi ochie dika anu-aru si di?

**2** N'ihi na asi na aguru Abraham n'onye ezi omume site n'olu, o nwere ihe inya isi; ma ọ bughi n'ebe Chineke nō.

**3** N'ihi na ọ bu gini ka ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nēkwu? Abraham we kwere Chineke, ewe gua nke ahu nye ya dika ezi omume.

**4** Ma onye nālu ọlu, agughi ugwo-olu-ya nye ya dika amara, kama dika ugwo.

**5** Ma onye nālughị ọlu, kama ọ kwere n'Onye ahu Nke nāgu onye nāsopughi Chineke n'onye ezi omume, anāgu okwukwe-ya nye ya dika ezi omume.

**6** Obuná dika Devid nāsi kwa na madu ahu bu onye ngozi diri, bú onye Chineke nāgu ezi omume nye ya mbe ọ kālughị ọlu,

**7** si, Ngozi nādiri ndi abaghara nmebi-iwu nile ha, Ndi ekpuchi-kwa-ra nmehie nile ha.

**8** Ngozi nādiri nwoke ahu onye Onye-nwe-ayi nāgaghi-agu nmehie nye ya.

**9** Ò bu kwa ndi obibì-úgwù ka anākpọ ndi ngozi a diri, ma-Ọbu kwa ndi ebìghi-úgwù? n'ihi na ayi nāsi, Aguru okwukwe Abraham nye ya dika ezi omume.

**10** Èsi kwa aña gu ya? àguru ya nye ya mbe ọ nō n'obibì-úgwù, ma-Ọbu mbe ọ nō n'ebìghi-úgwù? O bughi n'obibì-úgwù, kama ọ bu n'ebìghi-úgwù:

**11** ọ we nara ihe-iriba-ama nke bu obibì-úgwù, bú akàrà nke ezi omume nke okwukwe ahu nke di n'ebìghi-úgwù-ya: ka o we buru nna nke ndi nile kwere, ọ bu ezie na ha nō n'ebìghi-úgwù, ka ewe gua ezi omume nye ha;

**12** ka o we buru kwa nna nke obibì-úgwù n'ebé ndi ahu nō, bú ndi nābughi nání ndi sitere n'obibì-úgwù, kama ha nēsozi kwa ije-ukwu nke okwukwe ahu nke nna-ayi Abraham, nke o nwere n'ebìghi-úgwù.

**13** N'ihi na esiteghi n'iwu kwere Abraham ma-Ọbu nkpuru-ya nkwa, na ọ gābu onye-nketa nke uwa, kama o sitere n'ezí omume nke okwukwe.

**14** N'ihi na asi na ndi ahu ndi sitere n'iwu bu ndi-nketa, emewo okwukwe ka ọ buru ihe-efu, me kwa nkwa ahu ka ọ ghara idi irè:

**15** n'ihi na iwu ahu nāluta iwe; ma ebe iwu nādighi, njehie adighi kwa.

**16** N'ihi nka o sitere n'okwukwe, ka o we di ka amara si di; ka nkwa ahu we guzosie ike n'ebé nkpuru ahu nile nō; ọ bughi nání ndi sitere n'iwu ahu, kama ọ bu kwa ndi sitere

n'okwukwe Abraham, onye bu nna nke ayi nile.

**17** (dika edeworo ya n'akwukwo nsø, si, Nna nke ọtutu mba ka M'meworo gi,) n'iru Onye o kwere, bú Chineke, Onye nême ndi nwuru anwu ka ha di ndu, Onye nákpo kwa ihe nādighi, dika asi na ha di.

**18** Onye kwere mbe ọ gasiri oge olile-anyia, ebe ọ dabere n'olile-anyia, ka o we ghø nna ọtutu mba, dika ihe ekwururi si di, Otú a ka nkpuru-gi gādi.

**19** O we tugharia uche n'aru nke onwe-ya nke nwuwori, (ebe ọ ƙara ihe di ka ogu arø ise), tughari kwa uche n'àkpà-nwa Sera na ọ bu ihe nwuru anwu, ma emeghi ya ka ọ ghara idi ike n'okwukwe-ya:

**20** o jighi kwa ekweghi-ekwe nwe obi abua n'ebe nkwa Chineke di, kama ejiri okwukwe-ya me ka o nwe ike, ọ nēnye kwa Chineke otuto,

**21** nēkwezu kwa na ihe O kwereri na nkwa, Q puru ime kwa.

**22** N'ihi ya agu-kwa-ra ya nye ya dika ezi omume.

**23** Ma ọ bughi n'ihi nání ya ka edeworo ya n'akwukwo nsø, na aguru ya nye ya;

**24** kama ọ bu kwa n'ihi ayi, ndi agaje igu ya nye ayi, ndi kwere n'Onye ahu Nke mere ka Jisus Onye-nwe-ayi si na ndi nwuru anwu bilie,

**25** Onye arara Ya nye n'ihi ndahie-ayi nile, ewe me ka O si n'ọnwu bilie n'ihi igu ayi na ndi ezi omume.

## ISI 5

**Y**a mere ebe aguru ayi na ndi ezi omume site n'okwukwe, ayi na Chineke di n'udo site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist;

**2** Onye ayi sitewo-kwa-ra n'aka-Ya nwe nkporata-ayi n'okwukwe-ayi nime amara nka ayi nēguzo nime ya; ayi nānya kwa isi, nādabere n'olile-anyia nke otuto Chineke.

**3** Ma ọ bughi nání nka, kama ayi nānya kwa isi nime nkpa bụ-ayi nile: ebe ayi matara na nkpa bụ nāluta ntachi-obi;

**4** ntachi-obi ahu nāluta kwa ọnwunwa; ọnwunwa ahu nāluta kwa olile-anyia;

**5** Olile-anyia ahu emeghi kwa ka ihere me ayi; n'ihi na awusaworo ihu-n'anya nke Chineke n'obi-ayi site n'aka Mọ Nsø Nke enyere ayi.

**6** N'ihi na mbe ayi nō nādighi ike, mbe oge-Ya ruru Kraist nwuru n'ihi ndi nādighi-asopuru Chineke.

**7** N'ihi na ọ di ike na otù onye gānwu n'ihi onye ezi omume: n'ihi na ma eleghi anya otù onye gēnwe anya-ike Ọbuná inwu n'ihi ezi madu.

**8** Ma Chineke nême ka ihu-n'anya nke aka Ya n'ebe ayi nō puta ìhè, n'ihi na, mbe ayi nō nābu ndi-nmehie, Kraist nwuru n'ihi ayi.

**9** Ya mere nke kariri ri nne, ebe agusiri ayi na ndi ezi omume ubu a nime Ọbara-Ya, agāzoputa ayi n'iwe Chineke site n'aka-Ya.

**10** N'ihi na asi na, mbe ayi bu ndi-iro, esitere n'ọnwu Ọkpara-Ya me ka ayi na Chineke di n'otù: nke kariri ri nne bu, ebe emesiri ka ayi na Chineke di n'otù, na agāzoputa ayi nime ndu-Ya;

**11** ma ọ bughi nání nka, kama ayi nānya kwa isi na Chineke site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, Onye ayi siworo n'aka-Ya nata ime-ka-adi-n'otù a ubu a.

**12** N'ihi nka, dika nmehie si n'aka otú madu ba n'uwa, dika ọnwu si n'aka nmehie ba kwa; ọnwu we si otú a gabiga rue madu nile, n'ihi na madu nile mehiere:

**13** n'ihi na rue mbe iwu biara nmehie di n'uwa: ma adighi-agu nmehie mbe iwu nādighi.

**14** Otú o di, ọnwu si n'oge Adam buru eze rue oge Moses, ọbuná ichiri ndi némehieghi n'oyiyi nke njehie Adam, onye bu ihe-atù nke Onye ahu gaje ibia.

**15** Ma dika ndahie ahu si di, o bughi otú a ka onyinye-amara si di kwa. N'ihi na asi na ọra madu nwuru site na ndahie nke otù onye ahu, amara Chineke, na onyinye ahu nke di nime amara nke otù Madu ahu, Jisus Kraist, babigara ókè kari ri nne rue ọra madu.

**16** Onyinye ahu abughi kwa dika o sitere n'aka otù onye nke mehiere: n'ihi na ikpé sitere n'otù onye bia weta amam-ikpe, ma onyinye-amara ahu sitere n'otutu ndahie bia weta olu igu madu na ndi ezi omume.

**17** N'ihi na asi na ọnwu si n'aka otù onye ahu buru eze, site na ndahie nke otù onye ahu; ndi nánata nbabiga-ókè nke amara ahu na nke onyinye ahu, bú ezi omume, gābu kari eze ri nne na ndu site n'aka otù Onye ahu, bú Jisus Kraist.

**18** Ya mere otú a, dika ikpé ahu sitere n'otù ndahie bia rue madu nile iwetara ha amam-ikpe; ọbuná otú a ka onyinye-amara ahu sitere n'otù olu ezi omume bia rue madu nile igu ha na ndi ezi omume ka ha nata ndu.

**19** N'ihi na dika edoro ọra madu na ndi-nmehie site n'añaghi-nti nke otù madu ahu, ọbuná otú a ka agēdo ọra madu na ndi ezi omume site n'iña-nti nke otù Onye ahu.

**20** Iwu we ḥebà, ka ndahie ahu we rie nne; ma n'ebe nmehie riri nne, n'ebe ahu ka amara babigara ókè nke-uku kari:

**21** ma, dika nmehie si buru eze n'onwu, ka amara we buru kwa eze otú a site n'ezi omume rue ndu ebighi-ebi site n'aka Jisus Kraist Onye-nwe-ayi.

## ISI 6

**G**ini ka ayi gēkwu kwa? Àyi gānogjide na nmehie, ka amara we rie nne?

**2** Chineke ekwela. Ayi onwe-ayi, bú ndi nwuru n'ebe nmehie di, àyi gēsi aña nādi ndu ọzọ nime ya?

**3** Ma-ọbu ùnu amaghi na ka ayi-ra, bú ndi emere baptism iba nime Kraist Jisus, emere ayi baptism ibà n'ọnwu-Ya?

**4** Ya mere esitere na baptism-ayi liko ayi na Ya ibà n'ọnwu ahu: ka, dika esitere n'ebube nke Nna-Ya me ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie, ka ayi onwe-ayi we jeghari kwa na ndu ọhu otú a.

**5** N'ihi na asi na ejiri oyiyi ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otù ihe, agēji kwa oyiyi nke nbilite-n'ọnwu-Ya me ka ayi na Ya tokọ buru otù ihe;

**6** ebe ayi mara nka, na akpogidekọrọ Ya na madu ochie ayi n'obe, ka ewe me ka aru-ayi nke nmehie nwezu ghara idi irè, ka ayi we ghara idi nābu orù nke nmehie ọzọ;

**7** n'ihi na onye nwuru anwu, aguwo ya o'nye ezi omume pua na nmehie-ya.

**8** Ma ọ buru na ayi na Kraist nwukorọ, ayi kwere na ayi na Ya gādikọ kwa ndu ọzọ;

**9** n'ihi na ayi matara na ebe emere ka Kraist si na ndi nwuru anwu bilie Ọ gaghi-anwu ọzọ; ọnwu abughi kwa onye nēnwe Ya ọzọ.

**10** N'ihi na ọnwu Ọ nwuru, Ọ nwuru nání otù ọnwu n'ebe nmehie di: ma ndu Ọ nādi, Ọ nādi n'ebe Chineke nọ.

**11** Otú a unu onwe-unu, nāgu-kwa-nu na unu onwe-unu bu ndi nwuru anwu n'ebe nmehie di, ma na unu nādi ndu nime Kraist Jisus n'ebe Chineke nọ.

**12** Ya mere, ka nmehie ghara idi nābu eze n'aru-unu nke puru inwu anwu, ime unu ka unu ḥa agu-ya nile nti:

**13** unu adi-kwa-la nēche ihe di unu n'aru n'iru nmehie ka ha buru ihe-agha ajo omume;

kama chenu onwe-unu n'iru Chineke, dika ndi sitere na ndi nwuru anwu di ndu, che-kwa-nu ihe di unu n'aru n'iru Chineke ka ha buru ihe-agha ezi omume.

**14** N'ihî na nmehie agaghi-abu onye-nwe-unu: n'ihî na unu anoghi n'okpuru iwu, kama n'okpuru amara.

**15** Gini kwa? ò bu na ayi gêmehie, n'ihî na ayi anoghi n'okpuru iwu, kama n'okpuru amara? Chineke ekwela.

**16** Ünu amataghi na onye unu nêche onwe-unu n'iru ya ka unu buru ndi-orù iña ya nti, unu bu ndi-orù nke onye ahu unu nâna nti ya; ma-òbu nke nmehie nêweta ọnwu, ma-òbu nke iña-nti nêweta ezi omume?

**17** Ma ekele diri Chineke, na unu buri ndi-orù nke nmehie, ma unu sitere n'obi-unu ña nti ihe-atù nke ozizi ahu nke arara unu nye n'aka-ya;

**18** ebe eme-kwa-ra ka unu pua na nmehie nwere onwe-unu, unu ghoro ndi-orù nke ezi omume.

**19** Anamekwu dika madu n'ihî adighi-ike nke anu-aru-unu: n'ihî na dika unu chere ihe nile di unu n'aru n'iru adighi-ocha na n'iru imebi-iwu nêdubà n'imebi-iwu ka unu buru ndi-orù-ha, otú a chenu ihe nile di unu n'aru n'iru ezi omume ubu a, bú nke nêdubà n'ido-nsø, ka unu buru ndi-orù-ya.

**20** N'ihî na mbe unu bu ndi-orù nke nmehie, unu nwere onwe-unu n'ebe ezi omume di.

**21** Ò bu nkpuru gini kwa ka unu nwere n'oge ahu n'ihe nile ahu nke ihere ha nême unu ubu a? n'ihî na ögwugwu ihe nile ahu bu ọnwu.

**22** Ma ubu a ebe unu pusiri na nmehie nwere onwe-unu, ghø kwa ndi-orù nke Chineke, unu nwere nkpuru-unu nêweta ido-nsø, unu nwe-kwa-ra ndu ebighi-ebi dika ögwugwu-ya.

**23** N'ihî na ugwo-olu nke nmehie bu ọnwu; ma onyinye-amara nke Chineke bu ndu ebighi-ebi nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.

## ISI 7

**M**a-òbu ünu amaghi, umu-nnam (n'ihî na anamagwa ndi mara iwu okwu), na iwu bu onye-nwe madu ka oge ra ọ nâdi ndu?

**2** N'ihî na iwu kekoro nwanyi nke nwere di n'aru di-ya mbe di-ya nö na ndu; ma ọ buru na di-ya nwuru, atopuwo ya n'iwu nke di-ya.

**3** Ya mere otú a, agakpo ya nwanyi nâkwa iko, ma ọ buru na ọ lakuru nwoke di iche mbe di-ya nö na ndu: ma ọ buru na di-ya nwuru, ọ puwo n'iwu nwere onwe-ya, nke nême ya ka ọ ghara ibu nwanyi nâkwa iko, ma ọ buru na ọ lakuru nwoke di iche.

**4** Ya mere, umu-nnam, esite-kwa-ra n'aru Kraist me ka unu onwe-unu nwua n'ebe iwu di; ka unu we lakuru di di iche, bú Onye emere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, ka ayi we miara Chineke nkpuru.

**5** N'ihî na mbe ayi nö n'anu-aru, ọchichø ojø nile nke diri nmehie nile ayi, nke sitere n'aka iwu ahu, nâlusi olu ike n'ihe nile di ayi n'aru imiri ọnwu nkpuru.

**6** Ma ubu a atopuwo ayi n'iwu ahu, ebe ayi nwuru n'ebe ihe ahu di nke ejidesiri ayi ike nime ya; ya mere ayi nâbu orù n'idi-óhu nke Mø Nsø, ọ bughi kwa n'idi-ochie nke ihe edeworo n'akwukwo.

**7** Gini ka ayi gëkwu kwa? ìwu ahu bu nmehie? Chineke ekwela. Kama, m'gaghi-amawori nmehie, ma ọ buru na esiteghm n'aka iwu mara ya: n'ihî na m'gaghi-amatawori agu ihe ojø, ma ọ buru na iwu ahu asighi, Agu ihe ojø agula gi:

**8** ma nmehie, ebe ọ natara ihe ọ gëji megidem, o were ihe enyere n'iwu luta agu ihe ojø nile n'otù n'otù nimem: n'ihî na nmehie bu ihe nwuru anwu ma iwu adighi ya.

- <sup>9</sup> Ma mu onwem nādi ndu otù m̄be n'oge iwu nādigh: ma m̄be ihe enyere n'iwu biara, nmehie ahu we di ndu ọz̄o, mu onwem we nwua;
- <sup>10</sup> ihe ahu enyere n'iwu, nke nēdubà na ndu, nka ka m'huru na ọ bu ihe nēdubà n'ọnwu:
- <sup>11</sup> n'ihi na nmehie, ebe ọ natara ihe ọ gēji megidem, o sitere n'ihe enyere n'iwu ghōbuem, site kwa na ya bụuem.
- <sup>12</sup> Ya mere iwu ahu di ns̄o n'ezie, ihe enyere n'iwu di kwa ns̄o, zi kwa ezi, buru kwa ezi ihe.
- <sup>13</sup> Ya mere, èzi ihe ahu ghōr̄o ọnwu n'ebe m'n̄o? Chineke ekwela. kama ọ bu nmehie, ka o we puta ìhè na ọ bu nmehie, site n'iwere ezi ihe ahu lutaram ọnwu; ka nmehie we site n'ihe ahu enyere n'iwu ghō ihe nēmehie nke-uku ri nne.
- <sup>14</sup> N'ihi na ayi matara na iwu ahu bu ihe nke M̄o: ma mu onwem bu ihe nke anu-aru, erewokwam ino n'okpuru nmehie.
- <sup>15</sup> N'ihi na ihe m'nāluta ka m'nāmagh: n'ihi na ihe m'nāch̄o, ọ bughi ihe ahu ka m'nēme; kama ihe m'nākp̄o asì, ihe ahu ka m'nēme.
- <sup>16</sup> Ma ọ buru na ihe m'nāch̄oghi, ihe ahu ka m'nēme, anamekweye iwu ahu na ọ bu ihe ọma.
- <sup>17</sup> Ma ubu a ọ bughi mu onwem nāluta kwa ya ọz̄o, kama ọ bu ihe ahu nke nēbi nimem, bú nmehie.
- <sup>18</sup> N'ihi na amataram na ezi ihe adighi-ebi nimem, nke ahu bu, n'anu-arum: n'ihi na ich̄o ihe ọma di nso n'ebe akam gēru, ma iluta ihe ọma adighi nso n'ebe akam gēru.
- <sup>19</sup> N'ihi na ezi ihe nke m'nāch̄o ka m'nēmegh: kama ihe oj̄o nke m'nāch̄oghi, ihe ahu ka m'nēme.
- <sup>20</sup> Ma ọ buru na ihe m'nach̄oghi, ihe ahu ka m'nēme, ọ bughi mu onwem nāluta kwa ya ọz̄o, kama ọ bu ihe ahu nke nēbi nimem, bú nmehie.
- <sup>21</sup> Ya mere ahurum iwu a, na ihe oj̄o dim nso n'ebe akam gēru, mu, bú onye nāch̄o ime ihe ọma.
- <sup>22</sup> N'ihi na mu na iwu Chineke nēnwek̄o obi-ut̄o dika madu imem si di:
- <sup>23</sup> ma anamahu iwu di iche n'ihe nile dim n'aru, nēbu agha megide iwu nke uchem, nādotakwam n'agha nye iwu nke nmehie nke di n'ihe nile dim n'aru.
- <sup>24</sup> Madu nke hujuru anya ka mu onwem bu! ònye gādoputam n'aru nke ọnwu a?
- <sup>25</sup> Ma ekele diri Chineke na ndoputa sitere n'aka J̄esus Kraist Onye-nwe-ayi. Ya mere otú a mu onwem ji uchem buru orù nke iwu Chineke; ma ejim anu-arum buru orù nke iwu nmehie.

## ISI 8

- Y**a mere ubu a ọ dighi amam-ikpe ọ bula diri ndi nō nime Kraist J̄esus.
- <sup>2</sup> N'ihi na iwu nke M̄o nke ndu nime Kraist J̄esus mere ka m'pua n'aka iwu nke nmehie na nke ọnwu, nwere onwem.
- <sup>3</sup> N'ihi na ihe iwu ahu nāpughi ime, nke ọ nādighi ike nime ya site n'anu-aru, Chineke mere, n'ihi na Ọ mara nmehie ikp̄e n'anu-aru, m̄be O zitere Okpara nke aka Ya n'oyiyi nke anu-aru nmehie na dika àjà achuru n'ihi nmehie:
- <sup>4</sup> ka ihe iwu ahu guru n'ihe ziri ezi we mezu nime ayi, bú ndi nādighi-eje dika anu-aru si ch̄o, kama dika M̄o Ns̄o si ch̄o.
- <sup>5</sup> N'ihi na ndi di ka anu-aru si ch̄o nātukwasi uche n'ihe nke anu-aru; ma ndi di ka M̄o Ns̄o si ch̄o nātukwasi uche n'ihe nke M̄o Ns̄o.

- <sup>6</sup> N'ihi na itukwasi uche n'anu-aru bu ọnwu; ma itukwasi uche na Mọ Nso bu ndu na udo:
- <sup>7</sup> n'ihi na itukwasi uche n'anu-aru, ya na Chineke di n'iro; n'ihi na edoghi ya n'okpuru iwu Chineke, n'ihi na apughi kwa ido ya n'okpuru ya:
- <sup>8</sup> ndi nke no n'anu-aru apughi kwa ito Chineke uto.
- <sup>9</sup> Ma unu onwe-unu anoghi n'anu-aru, kama unu no nime Mo Nso, ma ọ buru na ọbu ezie na Mo nke Chineke nébi nime unu. Ma ọ buru na onye ọ bulu enweghi Mo nke Kraist, onye ahu abughi nke Ya.
- <sup>10</sup> Ma ọ buru na Kraist no nime unu, aru-unu bu ihe nwuru anwu n'ihi nmehie n'ezie; ma Mo Nso bu ndu n'ihi ezi omume.
- <sup>11</sup> Ma ọ buru na Mo nke Onye ahu Nke mere ka Jesus si na ndi nwuru anwu bilie nébi nime unu, Onye ahu Nke mere ka Kraist Jesus si na ndi nwuru anwu bilie gésite kwa n'aka Mo-Ya Nke nébi nime unu me ka aru-unu nke puru inwu anwu di ndu.
- <sup>12</sup> Ya mere otu a, umu-nnam, ayi bu ndi ji ugwo, ọ bughi anu-aru ka ayi ji, idi ndu dika anu-aru si cho:
- <sup>13</sup> n'ihi na asi na unu nádi ndu dika anu-aru si cho, unu gaje inwu; ma ọ buru na unu néwere Mo Nso me ka omume aru nwua, unu gádi ndu.
- <sup>14</sup> N'ihi na ka ha ra, bú ndi Mo Chineke nédú, ndi ahu bu umu-ndikom Chineke.
- <sup>15</sup> N'ihi na unu anataghi mo nke ibu-orù ilaghachi n'egwù ozo; kama unu natara Mo nke ido-ka-nwa-nwoke, Nke ayi néti nkpu nime Ya, si, Aba, Nna.
- <sup>16</sup> Mo Nso onwe-ya soro mo-ayi nába àmà, na ayi bu umu Chineke:
- <sup>17</sup> ma ọ buru na ayi bu umu, ayi bu kwa ndi-nketa; ndi-nketa nke Chineke, na ndi ha na Kraist nékeko; ma ọ buru na ọ bu ezie na ayi na Ya náhuko ahuhu, ka ewe nyeko kwa ayi na Ya otuto.
- <sup>18</sup> N'ihi na anamagu na ahuhu nile nke oge di ubu a ekwesighi ka ekwuta ha ma ele ebube ahu anya, bú nke agaje ikpughe n'ebe ayi no.
- <sup>19</sup> N'ihi na olile-anyा siri ike nke ihe nile ekèrè èkè néchesi nkpu ghe nke umu-ndikom Chineke ike.
- <sup>20</sup> N'ihi na edoro ihe ahu ekèrè èkè n'okpuru ihe-efu, ọ bughi na ọ choro ya, kama n'ihi Onye ahu Nke doro ya n'okpuru ya n'olile-anyा;
- <sup>21</sup> n'ihi na agéme ka ihe ekèrè èkè onwe-ya pu kwa n'ibu-orù nmebi ba n'ọnodu inwe-onwe-ya nke ebube nke umu Chineke.
- <sup>22</sup> N'ihi na ayi matara na ihe ekèrè èkè nile násuko udè, ime némeko kwa ha, rue ubu a.
- <sup>23</sup> Ma ọ bughi nání nka, kama ayi onwe-ayi, ndi nwere nkpu mbu nke Mo Nso, Ọbuá ayi onwe-ayi násu kwa udè nime onwe-ayi, mbe ayi néchesi ido-ka-nwa-nwoke ahu ike, bú náputa nke aru-ayi.
- <sup>24</sup> N'ihi na ọ bu n'olile-anyा ka azoputara ayi: ma olile-anyा nke anáhu anya abughi olile-anyा: n'ihi na ihe madu náhu anya, gini mere o ji néle anya ya?
- <sup>25</sup> Ma ọ buru na ayi néle anya ihe ayi náhughi anya, ayi ji ntachi-obi néchesi ya ike.
- <sup>26</sup> Otu ahu Mo Nso néye-kwa-ra adighi-ike-ayi aka: n'ihi na ayi amataghi ihe ayi gékpe n'ekpere dika ayi nághaghi ikpe; kama ọ bu Mo Nso onwe-ya were isu-udè anapughi ikwu nário ayi aririo;
- <sup>27</sup> ma Onye ahu Nke nényocha obi-ayi matara ihe Mo Nso nátukwasi uche na ya, n'ihi na Ọ nário ndi nso aririo dika Chineke si cho.
- <sup>28</sup> Ma ayi matara na ihe nile náluko ọlu iwetara ndi huru Chineke n'anya ezi ihe, bú ndi akporo dika ihe O nézube si di.
- <sup>29</sup> N'ihi na ndi O buru uzo mara, O bu-kwa-ra uzo ka ha àkà, ka ha na onyinyo nke

Okpara-Ya nwekọ otù udi, ka O we buru onye ebu uzọ mu n'etiti ọtutu umu-nna:

**30** ma ndi O buru uzọ ka àkà, ndia ka Ọ kpo-kwa-ra: ma ndi Ọ kpọrọ, ndia ka Ọ gu-kwa-ra na ndi ezi omume: ma ndi Ọ guru na ndi ezi omume, ndia ka O nye-kwa-ra otuto.

**31** Gini kwa ka ayi gēkwu n'ilé ihe ndiaanya? Ọ buru na Chineke diri ayi, ònye némegide ayi?

**32** Onye ahu Nke nāzodoghi Okpara nke aka Ya, kama Ọ rara Ya nye n'ihi ayi nile, Ò gési aña ghara inye kwa ayi ihe nile n'amara ebe O weresiri Onye ahu nye ayi?

**33** Ònye gēbo ndi Chineke rōputara ebubo? Ọ bu Chineke Onye nāgu ha na ndi ezi omume?

**34** Ònye bu onye ahu nke gāma ikpé? Ọ bu Kraist Jisus Onye nwuru, ma nke kariri, emere Ya ka O si na ndi nwuru anwu bilie, Onye nō n'aka-nri Chineke, Onye nāriō-kwa-ra ayi aririo?

**35** Ònye gēkewapu ayi n'ihu-n'anya nke Kraist? Ọ bu nkpa bụ, ma-ọbu oké nkpà, ma-ọbu nsobu, ma-ọbu oké unwu, ma-ọbu iiba-ọtọ, ma-ọbu ize-ndu, ma-ọbu mma-agha?

**36** Dika edeworo ya n'akwukwọ nsó, si, N'ihi Gi ka anēme ka ayi nwua ogologo ubochi dum; Aguru ayi dika aturu obubu.

**37** É-è, kama n'ihe ndia nile ayi néméribiga ókè site n'aka Onye ahu Nke huru ayi n'anya.

**38** N'ihi na emewo ka m'kweye, na ọnwu, ma-ọbu ndu, ma-ọbu ndi-mọ-ozi, ma-ọbu ibu-isi di iche iche, ma-ọbu ihe di u bụ a, ma-ọbu ihe gaje idì, ma-ọbu ike di iche iche,

**39** ma-ọbu ihe di elu, ma-ọbu ihe di omimi, ma-ọbu ihe ọ bula ọzọ ekère èkè, agaghi-apu ikewapu ayi n'ihu-n'anya Chineke, nke di nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.

## ISI 9

**A**namekwu ezi-okwu nime Kraist, ekwughi m okwu-ugha, akọ-na-uchem nēsokwam ịa àmà nime Mọ Nsó,

**2** na enwerem oké ihe-nwuta na ihe-n bụ nādighi-agwu n'obim.

**3** N'ihi na anamekperi ekpere, ka mu onwem buru anathema pua n'ebe Kraist nō n'ihi umu-nnem, ndi-ikwum dika anu-aru si di:

**4** ebe ha bu ndi Israel; ndi nwe ido-ka-nwa-nwoke ahu, na ebube ahu, na ọbuha-ndu nile, na inye-iwu ahu, na ikpe ekpere ahu n'ulo uku Chineke, na nkwa nile;

**5** ndi nwe nna-ayi-hà, ndi Kraist-ayi si kwa n'etiti ha puta dika anu-aru si di, Onye bu Onye-isi ihe nile, bu kwa Chineke, Nke agoziworo rue mbe nile ebighi-ebi. Amen.

**6** Ma ọ bughi dika agāsi na okwu Chineke adawo n'ala. N'ihi na ndi si n'Israel puta, ọ bughi ndi ahu nile bu Israel:

**7** ọ bughi kwa ha nile bu umu, n'ihi na ha bu nkpuru Abraham: kama, Nime Aisak ka agākpọ nkpuru-gi aha.

**8** Nke ahu bu, umu nke anu-aru-ya, ọ bughi ndia bu umu Chineke; kama umu nke nkwa ahu ka anāgu na nkpuru.

**9** N'ihi na nka bu okwu nke nkwa, Dika oge a si di M'gābia, Sera gēnwe kwa nwa-nwoke.

**10** Ma ọ bughi nání nka; kama Rebeka kwa, mbe ọ tusiri ime site n'otù onye, bú Aisak nna-ayi-

**11** n'ihi na mbe akāmughi umu ahu, mbe ha akēmeghi kwa ihe ọ bula, ma ọ bu ezi ihe ma-ọbu ihe nādighi nma, ka ihe Chineke zubere dika nrōputa si di we digide, o siteghi n'olu, kama o sitere n'Onye nākpọ,

**12** asiri ya, Nke-okenye gēfè nke-ntà.

- 13** Dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Jekob ka M'huru n'anya, ma Isọ ka M'kpọrọ asì.
- 14** Gini ka ayi gēkwu kwa? Ọ gābu na ajo omume di n'ebe Chineke nọ? Chineke ekwela.
- 15** N'ihi na Ọ si Moses, M'gēmère onye ọ bulu ebere, bú onye M'nēmère ebere, M'gēnwe kwa obi-ebere n'aru onye ọ bulu, bú onye M'gēnwe obi-ebere n'aru-ya.
- 16** Ya mere otú a ọ bughi nke onye nāchọ, ọ bughi kwa nke onye nāba ọsọ, kama ọ bu nke Onye ahu Nke nēme ebere, bú Chineke.
- 17** N'ihi na ihe edeworo n'akwukwọ nsọ nāsi Fero, Ọ bu n'ihi otù ihe a ka M'mere ka i bilie, ka M'we gosi ikem nime gi, ka ewe kwusa kwa aham n'uwa nile.
- 18** Ya mere otú a ọ bu onye Ọ nāchọ ka Ọ nēmère ebere, ọ bu kwa onye Ọ nāchọ ka ọ nēme ka o nwe obi-etili.
- 19** Ya mere i gāsim, Gini mere Ọ nō nāta uta? N'ihi na ọ bu onye nēguzogide ihe O zubere?
- 20** Ajuju kwesikariri iju, gi madu, bu, Gì onwe-gi bu onye, nke nāza Chineke okwu imegide Ya? Ọ gābu na ihe akpuworo gāsi onye kpuru ya, Gini mere i kpurum otú a?
- 21** Ma-Ọbu Ọkpu-ite, ọ nweghi ike n'ebe uro di, isite n'otù Ọkpukpu-uro ahu o doziri me nka ka ọ buru ihe gānara nsopuru, me kwa nke-Ọzọ ka ọ buru ihe agēme ihe-ihere?
- 22** Gini kwa, ma ọ buru na Chineke, ọ bu ezie na Ọ nāchọ igosi iwe-Ya, na ime ka amara ike-Ya, ma O were ogologo-ntachi-obi ri nne nagide ihe iwe edoziworo ka ha bà n'ilà-n'iỵì:
- 23** ka O we me kwa ka amara àkù nke ebube-Ya n'aru ihe diri ebere, nke O buru uzọ dozie ka ha ba n'ebube,
- 24** bú ayi onwe-ayi, ndi Ọ kpọ-kwa-ra, ọ bughi site na nání ndi-Ju, kama site kwa na ndi mba Ọzọ?
- 25** Dika O nēkwu kwa n'akwukwọ Hosea, si, M'gākpọ ndi ahu ndim, nke nābughi ndim; M'gākpọ kwa nwanyi ahu onye ahuru n'anya, nke anāhughi n'anya.
- 26** O gēru kwa, na n'ebe ahu nke asiri ha, Ọ bughi ndim ka unu bu, N'ebe ahu ka agākpọ ha umu-ndikom nke Chineke di ndu.
- 27** Ma Aisaia nēti nkpu bayere Israel, si, Ọ buru na Ọnu-ogugu umu Israel di ka ájá nke oké osimiri, ọ bu nke fôduru ka agāzoputa:
- 28** n'ihi na Onye-nwe-ayi gēme ihe O kwuru n'elu uwa, nēmezü ya nēme kwa ya ka o bìe.
- 29** Ọzọ, dika Aisaia buru uzọ kwue, Ọ buru na Onye-nwe usu nile nke ndi-agha arapughị ayi otù nkpuru, Ayi gādiwori ka Sôdòm, agēmewori ayi ka ayi yie Gomora.
- 30** Gini ka ayi gēkwu kwa? Na ndi mba Ọzọ, ọ bu ezie na ha abasoghi ezi omume, ma ha ruru ezi omume, ma ọ bu ezi omume ahu nke si n'okwukwe puta:
- 31** ma Israel, ọ bu ezie na ha nābaso iwu ezi omume, ma ha ekwudoghi iwu ahu.
- 32** N'ihi gini? N'ihi na ha esiteghi n'okwukwe chọ ya, kama dika agāsi na ha sitere n'ọlu chọ ya. Ha suru ngongọ na nkume nke isu-ngongọ-ha;
- 33** dika edeworo ya n'akwukwọ nsọ, si, Le, anamatọbọ nime Zaion nkume nke isu-ngongọ, na oké nkume nke ima-n'onyà: Onye kwe-kwa-ra na Ya, agaghi-eme ka ihere me ya n'iru.

## ISI 10

- 1** **U**mu-nnam, ihe di obim ezi nma na aririọ m'nāriọ Chineke n'ihi ha bu, ka azoputa ha.
- 2** N'ihi na anamabarà ha àmà na ha nānu Ọku n'obi n'ebe Chineke nọ, ma ọ bughi dika nmazu si di.
- 3** N'ihi na, ebe ha nāmaghi ezi omume Chineke, nāchọ kwa uzọ ime ka ezi omume nke aka ha guzo, ha edoghi onwe-ha n'okpuru ezi omume Chineke.

- 4** N'ihi na Kraist bu nsotu iwu iwetara onye ọ bulu nke kwere ezi omume.
- 5** N'ihi na Moses edewo n'akwukwo na madu nke nême ezi omume nke sitere n'iwu gādi ndu nime ya.
- 6** Ma ezi omume ahu nke sitere n'okwukwe nēkwu otú a, si, Asila n'obi-gi, Ònye gārigo n'elu-igwe? (nke ahu bu, ikudata Kraist:)
- 7** ma-Ọbu, Ònye gārida n'abyss ahu? (nke ahu bu, isi na ndi nwuru anwu kugota Kraist.)
- 8** Kama ọ bu gini ka ọ nēkwu? Okwu ahu di gi nso, n'ọn-gi, na n'obi-gi: nke ahu bu, okwu okwukwe, nke ayi nēkwusa:
- 9** na ọ buru na i gēwere ọn-gi kwuputa Jisus na Ọ bu Onye-nwe-ayi, ọ buru kwa na i gēwere obi-gi kwere na Chineke mere ka O si na ndi nwuru anwu bilie, agāzoputa gí:
- 10** n'ihi na anēji obi kwere rue ezi omume; anēji kwa ọn-gi kwuputa rue nzoputa.
- 11** N'ihi na ihe edeworo n'akwukwo nsø nāsi, Onye ọ bulu nke kwere na Ya, agaghi-eme ka ihere me ya.
- 12** N'ihi na ọ dighi ihe di iche n'etiti onye-Ju na onye-Grik: n'ihi na otù Onye-nwe-ayi ahu bu Onye-nwe ọra madu, buru kwa Onye nwere àkù ri nne inye ndi nile nākpoku Ya:
- 13** n'ihi na, Onye ọ bulu nke gākpoku aha Onye-nwe-ayi, agāzoputa ya.
- 14** Hā gēsi kwa aña kpoku Onye ahu ha akēkweghi na Ya? ma hā gēsi aña kwere n'Onye ahu ha akānughi okwu-Ya? ma hā gēsi aña nu ma onye nēkwusa anoghi?
- 15** ma hā gēsi aña kwusa, ma ọ buru na ezigaghi ha? dika edeworo ya n'akwukwo nsø, si, Le, ka ha si ma nma nke-uku, bú ukwu ndi nēzisa ozi ọma nke ezi ihe!
- 16** Ma ọ bughi ha nile nara ozi ọma ahu nti. N'ihi na Aisaia nāsi, Onye-nwe-ayi, ònye kwere ihe ayi nuworo?
- 17** Ya mere, okwukwe si n'ọnunu puta, ma ọnunu ahu sitere n'okwu Kraist.
- 18** Ma asim, Ọ gābu na ha anughi? Ha nuru ezie, N'uwa nile ka olu-ha puru jezue, Na nsotu nile nke elu-uwa dum madu bi ka okwu-ha puwo-kwa-ra jezue.
- 19** Ma asim, Ọ gābu na Israel amaghi? Moses buru uzø si, Mu onwem gēwere mba nābughi mba kpasue unu ekworo, Mba nēnweghi nghøta ka M'gēwere kpasue unu iwe.
- 20** Ma Aisaia nwere anya-ike nke-uku, we si, Ndi nāchøghm chötaram; Ewerem gosi ndi nājughì ajuju n'akam.
- 21** Ma Ọ nēkwu okwu bayere Israel, si, Ogologo ubochi dum ka M'basarà akam nye ndi nādighi-ekwenye, ndi nēkwugidekwam.

## ISI 11

- Y**a mere asim, Ọ gābu na Chineke nupuru ndi nke Ya? Chineke ekwela. N'ihi na mu onwem bu kwa onye Israel, si na nkpuru Abraham puta, si kwa n'ebo Benjamin puta.
- 2** Chineke enupughi ndi-Ya nke O buru uzø mara. Ma-Ọbu ùnu amataghi ihe ọ nēkwu, bú ihe edeworo n'akwukwo nsø, n'ebe edeworo okwu bayere Elaija? otú ọ nāriø Chineke aririø megide Israel, si,
- 3** Onye-nwe-ayi, ha bụru ndi-amuma-Gi, ha gwudara ebe-ichu-àjà-Gi nile: nání mu onwem fodu-kwa-ra, ha nāchø kwa ndum.
- 4** Ma gini ka ndum-Ọdu Chineke nāgwa Ya? Arapurum nye Onwem nnù ndikom iri-na-assa na Ọgu iri, madu ndi ọ dighi mbe ha bụru ikperè nye Beal.
- 5** Ya mere otú a n'oge di ubu a ndi foduru aputawo kwa dika nröputa nke amara si di.
- 6** Ma ọ buru na ọ di n'amara, o siteghi kwa Ọzø n'ølu: ebe ahuru na amara abughi amara Ọzø, ma asi na ọ dighi otú a.

**7** Gini kwa? Ihe Israel nāchō, nke ahu ka ọ nāhughi; ma nröputa ahu huru ya, ma emere ka obi ndi fôduru me etili:

**8** dika edeworo ya n'akwukwọ nsø, si, Chineke nyere ha mọ nke oké ura, anya ighara ihu uzø, na nti ighara inu ihe, rue ubochi ta.

**9** Devid nāsi kwa, Ka table-ha ghø iþudu, na ihe ejí achu ha ntà, Na onyà, na ihe-hnyeghachi n'ebe ha nø:

**10** Ka anya-ha Ọ chichiri, ka ha we ghara ihu uzø, Gi me kwa ka azú-ha ruru mþe nile.

**11** Ya mere m'nāsi, Ọ gâbu na ha suru ngongø ka ha we da? Chineke ekwela: kama nzoputa sitere na ndahie-ha ru ndi mba ọzø aka, ka ewe kpasue ha ekworo.

**12** Ma ọ buru na ndahie-ha bu àkù nke uwa, ọ buru kwa na ila-ala-ha bu àkù nke ndi mba ọzø; òzùzù-ha gësi aña ghara ibu kari àkù-ha nke-uku?

**13** Ma ọ bu unu ndi mba ọzø ka m'nâgwa okwu, (n'ezie, ka ọ ra, bú onye-ozi nke ndi mba ọzø mu onwem bu, anamenye ije-ozim otuto):

**14** ma ọ buru na agamakpasu ndi-arum ekworo n'uzø ọ bulu, we zoputa ufodu n'etiti ha.

**15** N'ihi na asi na nchupu-ha bu ime ka uwa na Chineke di n'otù, gini ka nkporobata-ha gâbu, ma-objughi ndu sitere na ndi nwuru anwu?

**16** Ma ọ buru na nkpuru mbu di nsø, oþe utu ọka agwørø agwø di kwa nsø: ọ buru kwa na nkporogwu di nsø, alaka di kwa nsø.

**17** Ma ọ buru na anyakapuru alaka ufodu, ma gi onwe-gi, ọ bu ezie na i bu osisi olive nke ọhia, ma anyakudoro gi n'etiti ha, i ghø-kwa-ra onye gi na ha nēnwekø nkporogwu nke umi nke olive ahu;

**18** anyalara alaka ahu isi: ma ọ buru na i nānyara ha isi, ọ bughi gi onwe-gi nēbu nkporogwu, kama ọ bu nkporogwu nēbu gi.

**19** Ya mere i gâsi, Anyakapuru alaka ufodu ka ewe nyakudo mu onwem.

**20** Ọ di nma; n'ekweghi-ekwe-ha ka anyakapuru ha, ma gi onwe-gi nēguzo n'okwukwe-gi. Atukwasila uche-gi n'ihe di elu, kama nātu egwu:

**21** n'ihi na asi na Chineke emeghi alaka ahu osisi olive ji puta uwa ebere, Ọ gaghi-eme kwa gi ebere.

**22** Ya mere le obi-oma na aka-ike nke Chineke: n'aru ndi ndi a ka aka-ike-Ya dakwasiri; ma n'aru gi ka obi-oma Chineke nādikwasi, ma ọ buru na i gânogide n'obi-oma-Ya: ebe agèbipu kwa gi onwe-gi ma ọ buru na i nogideghi otú a.

**23** Ndi ahu kwa, ma ọ buru na ha anogideghi n'ekweghi-ekwe-ha, aganyakudo ha: n'ihi na Chineke puru inyakudo ha ọzø.

**24** N'ihi na asi na ebipuru gi onwe-gi n'osisi olive nke bu nke ọhia ka o si puta uwa, ewe nyakudo gi n'osisi olive ọma n'uzø nke nēmegide ka o si puta uwa: àgësi aña ghara inyakudo kari ndi ahu nke-uku, bú alaka osisi olive ji puta uwa, n'osisi olive nke aka ha?

**25** N'ihi na achøghm ka unu ghara ima ihe-omimi a, umu-nnam, ka unu ghara inwe uche n'anya onwe-unu, na emewo Israel obi-etili ufodu, rue mþe ozùzù ndi mba ọzø gâbata;

**26** otú a agâzoputa kwa Israel nile: dika edeworo ya n'akwukwọ nsø, si, Onye-ndoputa ahu gësi na Zaion puta; Ọ gëchighari asopurughi-Chineke nile ka ọ pua na Jekob:

**27** Nka bu kwa ọbuþa-ndu gâdiri ha site n'ebé M'nø, Mþe ọ bulu M'gëwepu nmehie nile ha.

**28** N'akuku ozi ọma, ha bu ndi-iro n'ihi unu: ma n'akuku nröputa, ha bu ndi ahuru n'anya n'ihi nna-ayi-hà.

**29** N'ihi na nchèghari adighi n'onyinye-amara nile na ọkpukpø nke Chineke.

**30** N'ihi na dika unu onwe-unu nēkweyeghi Chineke n'oge gara aga, ma uþu a emere unu ebere n'ekweyeghi-ekweye nke ha,

**31** otú a ka ndia nēkweyeghi kwa ubu a, ka ewe were ebere emere unu mere ha onwe-ha ebere ubu a.

**32** N'ihi na Chineke mechibidoro ha nile nime ekweyeghi-ekweye, ka O we mere ha nile ebere.

**33** A! omimi nke àkù nke amam-ihe na nke ihe-ọmuma kwa nke Chineke! le otú anēnweghi ike ichoputa ikpé-Ya nile, otú anēnweghi kwa ike ituputa uzo-Ya nile!

**34** N'ihi na ònye mara uche Onye-nwe-ayi? ma-ọbu ònye putara ibu onye Ya na ya nāba izù?

**35** ma-Ọbu ònye buru uzo nye Ya, agēnyeghachi kwa ya ọzọ?

**36** N'ihi na ihe nile sitere nime Ya, site kwa n'aka-Ya, di-kwa-ra Ya. Ọ bu Ya ka otuto diri rue mbe nile ebighi-ebi. Amen.

## ISI 12

**Y**a mere, umu-nnam, ejim obi-ebere nile nke Chineke nāriø unu, ka unu che aru-unu n'iru Chineke, dika àjà di ndu, di nsø, nke di Chineke ezi utø, nke bu ikpe-ekpere-unu dika uche si di.

**2** Unu ekwe-kwa-la ka eme ka unu yie ajo oge a: kama ka enwogha unu site n'ime ka uche-unu buru ihe ọhu, ka unu we nwaputa ihe bu ihe Chineke nāchø, bú ezi ihe nke di kwa Ya ezi utø nke zu-kwa-ra okè.

**3** N'ihi na esiterem n'amara nke enyerem si onye ọ bulu nø n'etiti unu, ka ọ ghara itukwasi uche n'onwe-ya kari nke o kwesiri itukwasi uche; kama itukwasi uche n'inwe uche zuru okè, dika Chineke kère ọtùtù nke okwukwe nye madu nile n'otù n'otù.

**4** N'ihi na Ọbuná dika ayi nwere ọtutu ihe n'otù aru, ma ihe ahu nile di n'aru enweghi otù ọlu:

**5** otú a ayi, ndi di ọtutu, bu otù aru nime Kraist, buru kwa n'otù n'otù ihe di n'aru ibe-ayi.

**6** Ma ebe ayi nwere onyinye-amara di iche iche dika amara nke enyere ayi si di, ma ayi nwere ibu-amuma, ka ayi nēbu amuma ka okwukwe-ayi ra;

**7** ma-Ọbu ije-ozi, ka ayi nānø n'ije-ozi-ayi; ma-Ọbu onye nēzi ihe, ya nø n'ozizi-ya;

**8** ma-Ọbu onye nākasi obi, ya nø na nkasi-obi-ya: onye nēme ka ndi ọzø keta ihe o nwere, ya were afø-ofufo me ya; onye bu onye-isi, ya were obi nānu ọku nābu isi; onye nēme ebere, ya were obi-utø me ya.

**9** Ka ihu-n'anya buru ihe nke iru-abua nādighi nime ya. Nākpónu ajo ihe asì; nārapara ezi ihe n'aru.

**10** N'akuku ihu-n'anya-unu n'ebe umu-nna-unu nø, ka ihe madu-ibe-unu nātorita unu utø nke-uku; n'akuku nsopuru-unu, nācharanu ibe-unu uzø;

**11** n'akuku inu-ọku nke obì-unu, nāgharanu idi ọbò; n'akuku mo-unu, nādinu ọku; n'akuku Onye-nwe-ayi, nābunu orù;

**12** n'akuku olile-anya-unu, nāñurinu ọnu; n'akuku nkpaþu-unu, nēnwenu ntachi-obi; n'akuku ekpere-unu, nānogidesinu ike;

**13** n'akuku ihe nākpà ndi nsø, nēnwekønu ihe; nābasonu ọlu ile ndi-ọbìa anya nke-oma.

**14** Nāgozinu ndi nēsoþu unu; nāgozinu, abu-kwa-la ha ọnu.

**15** Nēsonu ndi nānuri n'iñuri ọnu; nēsonu ndi nākwa ákwá n'ikwa ákwá.

**16** Nātukwasinu uche n'otù ihe ahu n'ebe ibe-unu nø. Unu atukwasila uche n'ihe di elu, kama ka ndi ọnodu-ha di ala nādorø unu iso ha. Unu enwela uche n'anya onwe-unu.

**17** Unu enyeghachila onye ọ bulu ihe ojo n'ọnodu ihe ojo. Burunu uzø nēchè ihe ọma n'iru

madu nile.

**18** Asi na ọ bu ihe gēkwe unu, ka ihe nke diri unu onwe-unu ra, unu na madu nile nādi n'udo.

**19** Ndi m'huru n'anya, unu abolara onwe-unu óbò, kama charanu iwe ahu uzọ: n'ihi na edewo ya n'akwukwọ nsọ, si, Mu nwe óbò; Mu onwem gēnyeghachi, ka Onye-nwe-ayi kwuru.

**20** Ma ọ buru na agu nāgu onye-iro-gi, nāzù ya; ọ buru na akpiri nākpọ ya nku, gi me ka ọ ṡhua miri: n'ihi na n'ime nka i gāgukwasi icheku nēre ọku n'isi-ya.

**21** Ekwela ihe ọjọ meri gi, kama were ezi ihe meri ihe ọjọ.

## ISI 13

**K**a nkpuru-obi ọ bula do onwe-ya n'okpuru ndi nāchi isi n'elu ya: n'ihi na ọ dighi onye ọ bula nāchi isi ma ọ buru na Chineke edoghi ya; ndi nāchi isi bu kwa ndi Chineke doworo.

**2** Ya mere onye nēdo onwe-ya megide onye ahu nāchi isi, ọ nēguzogide iwu Chineke nyere: ma ndi nēguzogide gānata ikpé nye onwe-ha.

**3** N'ihi na ndi-isi abughi ihe-egwu n'ebe ezi ọlu di, kama n'ebe ọlu ọjọ di. Ma ì choghi ka i tua egwu onye ahu nāchi isi? nēme ezi ihe, i gēnwe kwa otuto site n'aka ya:

**4** n'ihi na ọ bu onye nējere Chineke ozi n'ebe i nō iwetara gi ezi ihe. Ma ọ buru na i nēme ihe ọjọ, tua egwu; n'ihi na ọ bughi n'efu ka o nēbu mma-agha: n'ihi na ọ bu onye nējere Chineke ozi, onye-óbò iwetara onye nēme ihe ọjọ iwe.

**5** N'ihi ya ọ di nkpa ido onwe-unu n'okpuru ya, ọ bughi nání n'ihi iwe ahu, kama ọ bu kwa n'ihi akp-na-uche.

**6** N'ihi na ọ bu n'ihi nka ka unu nātu kwa ùtú; n'ihi na ha bu ndi nēfè Chineke òfùfè, hānogidesi ike n'ọlu-ha ime otù ihe a.

**7** Nākwughachinu madu nile ihe nile unu ji ha n'ugwo: tunu ùtú nye onye unu ji ugwo ùtú; tunu ùtú-ahia nye onye unu ji ugwo ùtú-ahia; tuanu egwu onye unu ji ugwo egwu; sōpurunu onye unu ji ugwo nsopuru.

**8** Unu ejila onye ọ bula ugwo ọ bula, ma-Ọbughi ihurita onwe-unu n'anya: n'ihi na onye nāhu madu-ibe-ya n'anya edebezuwo iwu.

**9** N'ihi na okwu a, Akwala iko, Ebula madu, Ezula ori, Agu ihe ọjọ agula gi, ọ buru kwa na ihe ọ bula Ọzọ di enyere n'iwu, achikötara ya n'okwu a, bú, Hu onye-abata-obi-gi n'anya dika onwe-gi.

**10** Ihu-n'anya adighi-alu ọlu ọjọ n'ebe onye-abata-obi-ya nō: ya mere ihu-n'anya bu idebezu iwu.

**11** Nke ahu kwa, ebe unu matara oge a, na oge hour eruwo u bụ a ka unu teta n'ura: n'ihi na u bụ a nzoputa-ayi di nso kari mbe ayi kwere na mbu.

**12** Chi ejimiwo, chi-Ọbubọ di kwa nso: ya mere ka ayi yipu ọlu nile nke Ọchichiri, ma ka ayi yikwasinu ihe-agha nke ihè.

**13** Ka ayi nējeghari dika ọ kwesiri ayi, dika n'ehihie; ọ bughi n'ite-egwú na iñubiga-manyá-ókè, ọ bughi n'ikwa-iko na agu ikwa-iko, ọ bughi n'esem-okwu na ekworo.

**14** Kama yikwasinu Onye-nwe-ayi Jisus Kraist, unu ebu-kwa-la uzọ nēchèrè aru, ime ihe ọjọ nāgu ya.

## ISI 14

**M**a kpobatanu onye nādighi ike n'okwukwe-ya, ọ bughi ikpa ókè n'ihe ọ nātule n'obi.

**2** Otù onye nwere okwukwe iri ihe nile: ma onye nādighi ike nēri nání ihe anāku n'ubi.

**3** Ka onye nēri ihe ghara ikpô onye nādighi-eri ihe-efu; ka onye nādighi-eri ghara kwa ikpe onye nēri ikpé: n'ihi na Chineke kpobatara ya.

**4** Gi onwe-gi nke nēkpé onye nējere onye ọzọ ozi, i bu onye? ọ bu n'ebe Onye-nwe ya onwe-ya nō ka ọ nēguzo ma-Ọbu nāda. Ma agēme ya ka o guzo; n'ihi na Onye-nwe-ayi puru ime ya ka o guzo.

**5** Otù onye nāroputa otù ubochi kari ubochi ọzọ: ma onye ọzọ nāroputa ubochi dum. Ka onye ọ bu la nēkwezu nime uche nke aka ya.

**6** Onye nātukwasi uche n'ubochi, nātukwasi uche na ya n'ebe Onye-nwe-ayi nō: onye nēri kwa, nēri n'ebe Onye-nwe-ayi nō, n'ihi na ọ nēkele Chineke; onye nādighi-eri kwa, n'ebe Onye-nwe-ayi nō ka ọ nādighi-eri, ọ nēkele kwa Chineke.

**7** N'ihi na ọ dighi onye ọ bu la n'etiti ayi di ndu n'ebe ya onwe-ya nō, ọ dighi kwa onye ọ bu la nwuru anwu n'ebe ya onwe-ya nō.

**8** N'ihi na asi na ayi di ndu, ọ bu n'ebe Onye-nwe-ayi nō ka ayi di ndu; ma asi na ayi nwuru, ọ bu n'ebe Onye-nwe-ayi no ka ayi nwuru: ya mere, ma ayi di ndu, ma ayi nwuru anwu, ayi bu ndi nke Onye-nwe-ayi.

**9** N'ihi na ihe Kraist ji nwua, di kwa ndu ọzọ, bu nka, ka O we buru Onye-nwe ma ndi nwuru anwu ma ndi di ndu.

**10** Ma gi onwe-gi, gini mere i nēkpé nwa-nna-gi ikpé? ma-Ọbu gi onwe-gi kwa, gini mere i nākpô, nwa-nna-gi ihe-efu? n'ihi na ayi nile gēguzo n'iru oche-ikpé Chineke.

**11** N'ihi na edewo ya n'akwukwô nso, si, Dika Mu onwem nādi ndu, ka Onye-nwe-ayi kwuru, ọ bu Mu onwem ka ikperè nile ọ bu la gēburu, ire nile ọ bu la gēkwuputa kwa Chineke.

**12** Ya mere otú a onye ọ bu la n'etiti ayi gāza ajuju bayere onwe-ya nye Chineke.

**13** Ya mere ka ayi ghara ikperita ibe-ayi ikpé ọzọ: ma kama ya kpenu ikpé a, ka onye ọ bu la ghara idebe ihe-isu-ngongô, ma-Ọbu ọn'yà, n'uzo nwa-nna-ya.

**14** Amataran, eme-kwa-ra ka m'kweye nime Onye-nwe-ayi Jisus, na ọ dighi ihe ruru árú site n'onwe-ya: ọ bu nání n'ebe ọ nō, bú onye nāgu ihe ọ bu la na ọ ruru árú, n'ebe onye ahu nō ka ọ ruru árú.

**15** N'ihi na asi na n'ihi ihe-oriri ọ nēwuta nwa-nna-gi, i dighi-ejeghari ọzọ dika ihu-n'anya si di. Ewela ihe-oriri-gi la onye ahu n'iyyì, bú onye Kraist nwuru n'ihi ya.

**16** Ya mere unu ekwela ka ekwulu ezi ihe-unu:

**17** n'ihi na ala-eze Chineke abughi oriri na ọnuñu, kama ọ bu ezi omume na udo na ọñù nime Mọ Nso.

**18** N'ihi na onye nābu orù Kraist n'uzo nka, ọ di Chineke ezi uto, buru kwa onye anwaputara n'iru madu.

**19** Ya mere otú a, ka ayi nābaso ihe nile diri udo, na ihe nile diri iwulirita onwe-ayi elu dika ulo.

**20** Akwatula ọlu Chineke n'ihi ihe-oriri. Ihe nile di ọcha n'ezie; ma ihe ọ bu la buru madu ahu ihe ọjo, onye were ihe-isu-ngongô nēri ya.

**21** Ọ di nma ka i ghara iri anu, ma-Ọbu iñu manya-vine, ma-Ọbu ime ihe ọ bu la nke nwa-nna-gi gāsu ngongô nime ya.

**22** Okwukwe ahu nke gi onwe-gi nwere, nwe ya n'onwe-gi n'iru Chineke. Ngózi diri onye

nēkpeghi onwe-ya ikpé n'ihe ọ nānwaputa.

**23** Ma onye nwere obi abua, amawo ya ikpé ma o rie, n'ihi na o siteghi n'okwukwe rie; ma ihe ọ bulu nke nēsiteghi n'okwukwe bu nmehie.

## ISI 15

**M**a ayi onwe-ayi, bú ndi nwere ike, ayi aghaghi ibū adighi-ike nile nke ndi nēnweghi ike, na ighara ime ihe nātō onwe-ayi utō.

**2** Onye ọ bulu n'etiti ayi, ya me ihe gātō onye-abata-obi-ya utō iwetara ya ezi ihe, ka ọ we wulie ya elu dika ulo.

**3** N'ihi na Kraist-ayi emeghi kwa ihe tōrō Onwe-ya uto; kama, dika edeworo ya n'akwukwo nsø, Ita-uta nile nke ndi nāta Gi uta dakwasirim.

**4** N'ihi na ka ha ra, bú ihe edere n'akwukwō nsø n'oge gara aga, edere ha izí ayi ihe, ka ayi we were ntachi-obi na nkasi-obi nke ihe nile edeworo n'akwukwō nsø nwe olile-anyा.

**5** Ma ka Chineke nke ntachi-obi na nke nkasi-obi nye unu ka unu tukwasi uche n'otù ihe ahu n'etiti-onwe-unu dika Kraist Jisus si chọ:

**6** ka unu we ji otù obi ji kwa otù olu nēnye Chineke na Nna nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist otuto.

**7** N'ihi ya nākpobatanu ibe-unu, dika Kraist-ayi kpobata-kwa-ra unu, ka ewe nye Chineke otuto.

**8** N'ihi na asim na emewo Kraist ka Q buru onye nējere obibì-úgwù ozi n'ihi ezi-okwu Chineke, ka O we me ka nkwa nile ekwere nna-ayi-hà guzosie ike,

**9** ka ndi mba ọzọ we nye kwa Chineke otuto n'ihi ebere-Ya; dika edeworo ya n'akwukwō nsø, si, N'ihi nka ka M'gēkwputa Gi n'etiti mba nile, Aha-Gi ka m'gābùku kwa abù ọma.

**10** Ọzọ kwa Q si, Unu mba ọzọ, soronu ndi-Ya nwe obi-utō.

**11** Ọzọ kwa, Tonu Onye-nwe-ayi, unu mba nile; Ka ndi nile di iche iche nāja kwa Ya.

**12** Ọzọ kwa, Aisaia si, Nkpotorogwu ahu nke Jesi gādi, Na onye ahu Nke nēbili ibu onye-isi mba nile; Onye ahu ka ndi mba ọzọ gēle anya Ya.

**13** Ma Chineke nke olile-anyा ahu mejue unu n'ọnù nile na udo nile n'ikwe-ekwe, ka unu we nwebiga olile-anyा ahu ókè, n'ike Mọ Nso.

**14** Ma emewom ka m'kweye, umu-nnam, ọbuná mu onwem, ihe bayere unu, na unu onwe-unu juputara n'idi-nma, na emejuwo kwa unu n'ihe-ọmuma nile, na unu pu-kwa-ra idurita onwe-unu ọdú.

**15** Ma ejikaririm anya-ike degara unu akwukwō n'otù akuku, dika ọ bu ichetara unu ọzọ, n'ihi amara nke Chineke nyerem,

**16** ka m'we buru onye nēfè Kraist Jisus òfùfè ijekuru ndi mba ọzọ, nālu kwa ọlu onye-nchu-àjà nke ozi ọma Chineke, ka ewe me ka iche-ndi-mba-ọzọ-n'iru-Chineke buru ihe agānara nke-ọma, ebe edoro ya nsø nime Mọ Nso.

**17** Ya mere enwerem inya-isim nime Kraist Jisus n'ihe nile diri Chineke.

**18** N'ihi na m'gaghi-enwe anya-ike ikwu ihe o bulu ma-ọbughi n'ihe nile Kraist lutara site n'akam, ime ka ndi mba ọzọ ṣa nti, n'okwu na ọlu,

**19** n'ike nke ihe-iriba-ama na ọlu-ebube di iche iche, n'ike nke Mọ Nso; ya mere site na Jerusalem, na ala nke di ya gburugburu rue Ilirikom, ezìzuwom ozi ọma Kraist;

**20** ma nka ka m'mere nējisi ike izisa ozi ọma ahu otú a, ọ bughi ebe akporori aha Kraist, ka m'ghara iwu ulo n'elu ntó-ala onye ọzọ;

**21** kama, dika edeworo ya n'akwukwō nsø, Ha gāhu, bú ndi akākoghi akukọ Ya mbe ọ

bula, Ndi akānughi kwa gāghōta.

**22** N'ihi nka eþochi-kwa-ram ọtutu oge ndia ibiakute unu:

**23** ma ubu a, ebe m'nēnweghi ebe ọ bulu n'akuku ndia ọzọ, ebe ibiakute unu nāgusikwam ike ọtutu arø ndia gara aga,

**24** mbe ọ bulu m'gāga Spain (n'ihi na anameleanya na m'gēkiri unu mbe m'nāgabiga, anamele kwaanya na unu gēdupum n'ijem iga ebe ahu, ma ọ buru na afø gēburu uzø jum n'aru unu n'akuku ufodù)

**25** ma ubu a, ka m'kwuru, agam Jerusalem, ebe m'nējere ndi nsø ozi.

**26** N'ihi na ọ di Masedonìa na Akaia ezi nma inye ndi-oþeye n'etiti ndi nsø no na Jerusalem ihe ufodu ha gēnwekò.

**27** N'ihi na ọ di ha ezi nma; ha bu kwa ndi ji ndi ahu ugwo. N'ihi na asi na ndi mba ọzo nwekòrø ihe Mø Nsø nke ha, ha ji kwa ugwo ifè ha òfùfè n'ihe nke anu-aru.

**28** Ya mere mbe m'mezusiri nka, ka-kwa-ra ha nkpuru a akàrà, m'gësi na nke unu je Spain.

**29** Ma amataram na, mbe m'biakutere unu, ọ bu nime ozuzù ngozi nke Kraist ka m'gäbia.

**30** Ma, umu-nnam, ewerem Onye-nwe-ayi Jìsus Kraist, were kwa ihu-n'anya Mø Nsø, nariø unu, ka unu som nābasi nba ike n'ekpere unu nēkpere Chineke n'ihim;

**31** Ka ewe dòputam n'aka ndi nēkweyeghi ekwenye ndi no na Judia, ka ije-ozim nke m'ji je Jerusalem we búru kwa ihe ndi nsø gânara nke-oma;

**32** ka m'we biakute unu n'øñù site n'ochichø Chineke, ka mu na unu we zukø kwa ike.

**33** Ma ka Chineke nke udo noyere unu nile. Amen.

## ISI 16

**M**a anameme ka unu mara Fibi nwa-nna-ayi nwanyi, onye nējere nzukø Kraist nke di na Kenkrii ozi:

**2** ka unu we nara ya nke-oma nime Onye-nwe-ayi, dika o kwesiri ndi nsø, ka unu nēguzo kwa ya nso iyere ya aka n'okwu ọ bulu nkpa unu gákpa ya: n'ihi na ya onwe-ya aburuwo kwa onye nēguzoro ọtutu madu izø ha, mu onwem kwa.

**3** Kelenu Priska na Akwila ndi mu na ha nälukø ọlu nime Kraist Jìsus,

**4** madu ndi töþorø ọlu nke aka ha n'ihi ndum; ndi ọ bughi nání mu onwem nēkele, kama nzukø Kraist nile nke ndi mba ọzø kwa:

**5** kele-kwa-nu nzukø Kraist nke di n'ulo-ha. Kelenu Epinetos onye m'huru n'anya, onye bu nkpuru mbu nke Esia nye Kraist.

**6** Kelenu Meri, n'ihi na ọ doþuru onwe-ya n'olu n'otutu ihe nye unu.

**7** Kelenu Andronaikos na Junias, ndi-ikwum, ndi adokø-kwa-ra mu na ha n'agha, madu ndi amara aha-ha n'etiti ndi-azi, ndi bu-kwa-ram uzø bia no nime Kraist.

**8** Kelenu Amplietos, onye m'huru n'anya nime Onye-nwe-ayi.

**9** Kelenu Uabenos, onye ayi na ya nälukø ọlu nime Kraist, na Stakis onye m'huru n'anya.

**10** Kelenu Apelis onye anwaputaworo nime Kraist. Kelenu ndi sitere n'èzì-na-ulo nke Aristobulos.

**11** Kelenu Hirödion onye-ikwum. Kelenu ndi sitere n'èzì-na-ulo nke Nasisos, ndi no nime Onye-nwe-ayi.

**12** Kelenu Traifina na Traifosa ndi nādoþu onwe-ha n'olu nime Onye-nwe-ayi. Kelenu Pasis onye ahuru n'anya, n'ihi na ọ doþuru onwe-ya n'olu n'otutu ihe nime Onye-nwe-ayi.

- 13** Kelenu Rufos onye arɔputara nime Onye-nwe-ayi, na nne-ya nke bu kwa nnem.
- 14** Kelenu Asinkritos, Flegon, Hamis, Patrobas, Hamas, na umu-nna ndi ha na ha no.
- 15** Kelenu Filologos na Julia, Nireos na nwa-nne-ya nwayi, na Olimpas, na ndi nsø nile ndi ha na ha no.
- 16** Werenu isutu-ɔnu di nsø kelerita onwe-unu. Nzukø Kraist nile nēkele unu.
- 17** Ma anamariø unu, umu-nnam, ka unu le ha anya, bú ndi nēweta nkewa di iche iche ahu na ɔnyà di iche iche ahu, nēmegide ozizí nke unu onwe-unu mutara: ka unu nēze kwa ha.
- 18** N'ihi na ndi di otú a abughi orù nke Onye-nwe-ayi Kraist, kama orù nke afø nke ha; ha were kwa okwu utø ha na okwu ɔma ha nāghoþu obi ndi nāmaghi ihe ojø.
- 19** N'ihi na iña-nti-unu eruzuwo na nti madu nile. Ya mere anamañuri ɔṇu n'isi unu: ma anamachø ka unu buru ndi-amam-ihe n'ebe ezi ihe di, ma ndi arughi-árú n'ebe ihe ojø di.
- 20** Ma Chineke nke udo gāzòpia Setan n'okpuru ukwu-unu ɔsoso. Amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu.
- 21** Timoti onye mu na ya nālukø ɔlu nēkele unu; na Lusiøs na Jeson na Sosipata, ndi-ikwum.
- 22** Mu onwem, bú Tatiøs, onye nēde akwukwø-ozi a, nēkele unu nime Onye-nwe-ayi.
- 23** Gaiøs, onye nēlem na nzukø Kraist dum ɔbìa, nēkele unu. Erastøs onye nāchi ihe obodo nēkele unu, na Kwotøs nwa-nna-ayi.
- 24** Ka amara nke Onye-nwe-ayi Jisus Kraist diyere unu nile. Amen.
- 25** Ma Onye ahu Nke puru ime ka unu guzosie ike dika ozi ɔmam na nkwusa nke Jisus Kraist si di, dika nkpubhe nke ihe-omimi ahu si di nke emeworo ka o kpuchie ɔnu n'oge ebighi-ebi,
- 26** ma ubu a ka emere ka ɔ puta ihè, esite kwa n'ihe ndi-amuma deworo n'akwukwø me ka mba nile mara ya, dika ihe Chineke ebighi-ebi nyere n'iwu si di, rue iña-nti nke okwukwe;
- 27** Chineke Nke nání Ya bu Onye-amam-ihe, site n'aka Jisus Kraist, Onye otuto diri rue mbe nile ebighi-ebi. Amen.

For other languages please go to [www.wordproject.org](http://www.wordproject.org)